

hæver blot dette og skal ikke udtale mig videre derover. Enhver, der er tilstede i denne Sal, undtagen den høit agtede Kultusminister, maa have en Følelse af, at det er en topmaakt Urimelighed. Vi have omtrent 150 Blade og periodiske Skrifter, der befatte sig med offentlige Sager her i vort Fædreland, og vi kjende i alt Fald en stor Del af disse Blades Maade at omgaa den Slags Sager paa, og det Blad, her er nævnt, har efter de Prøver, jeg har set paa det i Aaringer, en udmærket Plads blandt de Blade, der behandle den Slags Sager paa den nævnte Maade. Ikke desmindre — (Afbrydelse af Rimestad). Jeg glæder mig til, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds skal faae Ordet senere, og vil derfor være meget fornøjet, om han vil undlade at afbryde, hvis ikke, kan jeg for øvrigt godt taale en Afbrydelse — det skulde nu være statsborgerlig Bliat at holde cirka 150 Blade, at læse dem, og for saa vidt der forekommer noget Graverende i noget af dem, indlede Skridt imod dem. Det er Fordringen til Enhver, i alt Fald til Enhver, der er Lærer, saa længe den høitagtede Kultusminister sidder paa sin nuværende Plads. Enhver af Landets 3000 Lærere maa gaa ind under den Maalestok, der er anlagt mod Andersen; kommer der et Referat frem, der mishager Ministeren, og Vedkommende ikke imødegaar det, fordi han ikke kjender det, kan han en skjønne Dag faae Reisaus nogle Mil hen for at møde for visse Foresatte. Der nævnes dernæst, at dette Udtryk gav i øvrigt Anledning til — der nævnes blot dette Udtryk: „Han, der kalder sig Ronge“ — at anvende „alvorligere Forholdsregler“; men at man vilde indskrænke sig til det, som stet er, var en særegen Maade, der er viist mod Andersen i Kjældernes, hvorved det altsaa bliver en særegen Formastelse af os Forespørgere, at vi ville drage denne Sag frem, for at den Vedkommende i den offentlige Mening kunde faae Opreisning. Efter Ministerens Skjøn er der imidlertid viist ham en ganske særegen Gunst, en ganske særlig Velvillie derved, at man ikke har grebet til alvorlige Forholdsregler, men har indskrænket sig til det, der er stet og hvorfor? Fordi man har antaget, at Andersen, der vel som Skolelærer ikke har det fornødne Begreb, ikke rigtig har vidst, hvad han sagde. Han har ikke haft nogen klar Bevidsthed om Betydningen af sin Udtalelse, og det var af den Grund, han skulde behandles med en særegen Maade. Nu interesserer det mig og Forespørgerne i Almindelighed at faae at høre en klar authentisk Fortolkning af, hvad der ligger i denne Udtalelse, en vitterlig authentisk Udvikling af det Forbryderiske i Ordene: „Ham, der kalder sig Ronge“. For Ministeren staar denne Betydning klar, han kjender det Forbryderiske, der ligger i Udtrykkene, og nu kunne vi glæde os til at faae den authentiske Fortolkning, der ikke lader sig rokke. Det vil være interessant, for saa kunne vi Alle senere være mere varssomme

med Hensyn til hvert enkelt af disse fem Ord, der ere satte sammen paa denne Maade — jeg mener alle vi, der ere her tilstede. Nu gad jeg imidlertid nok vide, hvilke andre alvorlige Forholdsregler der skulde kunne have været anvendte imod denne Mand, der vare alvorligere end en alvorlig Rettesfættelse. Den gjældende Lovgivning om Straf for Skolelærere er Anordningen for Kjøbstad og Land af 1814, og berører i alt Væsentlig kun deres Embedsførelse, deres Virksomhed som Lærere, og de For skrifter, som gives, ere af den Befassenhed, at vi maa gaa ud fra, at det er Lovgivningens Hensigt, at der skal fares lempe ligt frem mod disse Mænd. De skulle først for almindelige mindre Forseelser paamindes i Stilhed, inden man gaar videre, for at de kunne forandre det Paalagde, og først naar Forseelsen er af en noget andet større og grovere Art, strider man til de større Straffe, men selvfølgelig først efter fornøden Underfølgelse. Disse Bestemmelser hidrøre fra en Tid, der ligger 60 Aar tilbage, da man brugte til Lærere afdannede Lakaier og andre Folk, som Hoffet og dets Embedsmænd eller Andre ikke kunde bruge, og i hin Tid, da man havde en ganske anden Opfattelse af Disciplinen og Uerbødig heden op ad, fastsatte man da disse humane For skrifter for Lærere. Siden den Tid er der kommet en Grundlov af 1849, der giver Lærerne, som enhver Anden, statsborgerlige Rettigheder, lige som Lidsaanden med Hensyn til human Behandling af alle saadanne Forhold gjør langt større Krav, end for 60 Aar siden, og besuagtet vælger man for en indbildt Forseelse, for en Forseelse, som ikke er bevist, og som slet ikke angaar den vedkommende Mand's Stilling som Lærer, men kun kan vedkomme ham som Statsborger i Almindelighed, en Fremgangsmaade som den, jeg antydede, hvorved man fordrer, at en Mand i den Alder og i den Stilling og omgivet af den Agtelse, skal, uden at han forud har den ringeste Anelse om, at han har begaaet Nogetsomhelst mod Statens Love, der kan ligne en Forseelse eller Forbrydelse, reise 15 Mil frem og tilbage, stilles for Amtmanden og formødentlig ogsaa for Provsten — om denne har været i Ornat eller ikke, det veed jeg ikke, men det er jo et Hensyn, der har haft en meget stor Betydning for den ærede Kultusministers Behandling af andre Sager, og hvorved derfor hans Stilling til Sagen jo ogsaa væsentlig forandres — og bliver tilkalt paa den Maade, at han uden videre sigtes for usømmeligt Forhold og slet Opførsel. Det er meget muligt, at der for Næsten kan gives En eller Anden, som ikke skjønner, at det er af saa stor Betydning, fordi det gaar ud over en Anden, end ham selv, men jeg gad nok vide, om Noget, der har Følelse for, hvad man kan byde en Mand i en saadan Stilling, tør paasta, at der var en mere alvorlig Fremgangsmaade at anvende mod den Vedkommende end den, der er brugt. Dr. Andersen har i Forveien kun faaet en